

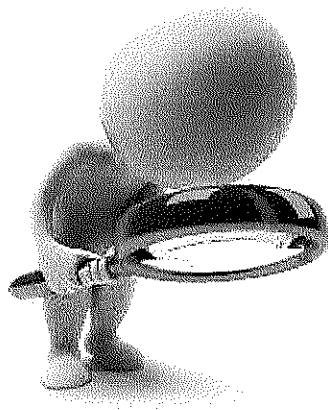
Instruktion

Skönlitterär analys

- 1) Välj dikt eller novell
- 2) Skriv din analys utifrån mallarna på s. 47 för dikt eller s. 36 för novell.
- 3) Skriv utförligt och i löpande text. Du behöver inte ta med alla punkter från mallen, utan skriv om de du kan/vill säga något om.
- 4) Rubricera din analys med passande titel.

Dela ditt dokument med mig.

Inlämning fredag 24/11

Syntax

Av Sophia Torstén/
Söderportgymnasiet, Kristianstad

DET SPRINGER

VERSALER I

MITT HUVUD

feta och klumpiga ord

sluta

klampa

det dånar så högt att
marken skälver

meningarna spricker

de är inte jordbävningssäkrade

Inte heller förfrysningsskadeförsäkrade

kyliga aktningfulla grammatik

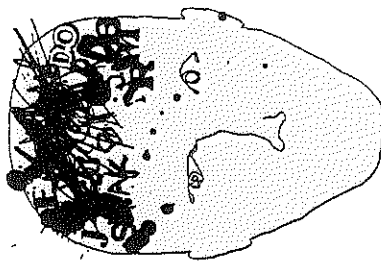
du är fan så kall att tanken fryser

Kom, värn mig.

Och orden förvandlades

till kursiv i riktning

mot hjärtat.

En gråt i gråt

Av Susanna Magnusson
Stockholms Fria Gymnasium

gråt, gråt, gråt, gråt, gråt, gråt, gråt,
ni gråt i gråt

en gråt i gråt

Jag hade förträngt gråtens stora käft
hur den slukar

så stampade ni er bedrövade

med hårda stamp som att det vore markens fel
ni stampade i tramp

ett stamp i tramp

Jag kan andas in oändligt mycket luft
för er

Jag ska öppna era munnar

blåsa er vid liv

gråt-gråten bort

sriälla gråt inte i gråt

bort bort bort bort med gråt, gråt det bort.

Berg som vita elefanter

Av Ernest Hemingway

Bergen på andra sidan Ebrodalen var långa och vita. På denna sida fanns ingen skugga och inga träd och stationsbyggnaden låg mellan två långa järnvägsspår i solen. En smal remsa längs byggnadens ena sida låg i varm skugga och ett förhänge, tillverkat av sammanknutna små bambustavar, hängde för dörren till baren så att flugorna inte skulle komma in. Amerikanen och flickan som han hade i sällskap satt vid ett bord i skuggan, ute. Det var mycket hett och expressen från Barcelona skulle komma om fyrtio minuter. Vid denna järnvägsknut stod den i två minuter och fortsatte sedan till Madrid.

— Vad tycker du vi ska dricka? frågade flickan. Hon hade tagit av sig hatten och lagt den på bordet.

— Det är rätt varmt, sa mannen.

— Vi kan väl dricka öl.

— Dos cervezas, sa mannen in genom förhänget.

— Stora? frågade en servitris i dörröppningen.

— Ja. Två stora.

Servitrisen kom ut med två ölglas och två filtplattor. Hon ställde ner ölglasen på filtplattorna och tittade på mannen och flickan. Flickan satt och såg bort mot bergens linje. Bergen var vita i solen och landskapet låg brunt och torrt.

— De ser ut som vita elefanter, sa hon.

— Nån sån har jag aldrig sett. Han tog en klunk ur glaset.

— Nej, det är klart.

— Jag skulle kunna ha gjort det. Att du säger att det är så klart, det är inget bevis. Flickan tittade på bambuförhänget.

— Det är någonting målat på det, sa hon. Vad står det?

— Anís del Toro. Det är en sorts likör.

— Ska vi inte smaka hurdan den är? Mannen ropade genom förhänget:

— Hallå där inne.

Servitrisen kom ut från baren. — Fyra reales.

— Vi vill ha två Anís del Toro.

— Med vatten? — Vill du ha vatten till?

— Jag vet inte, sa flickan. Är det gott med vatten?

— Ja då.

— Ska det vara med vatten? frågade servitrisen.

— Ja, med vatten.

— Det smakar som lakrits, sa flickan och ställde ifrån sig glaset. — Ja, det är likadant alltihop.

— Ja, sa flickan. Allting smakar lakrits. I synnerhet det som du har gått och längtat efter så länge, som absint till exempel.

— Sluta med det där nu.

— Det var du som började, sa flickan. Jag hade riktigt trevligt. Jag började ha det skönt.

— Jaha, då ska vi försöka ha det skönt.

— Just det. Jag försökte. Jag sa att bergen såg ut som vita elefanter. Var det inte bra sagt?

— Jo, det var bra.

— Jag ville pröva den här nya drinken. Annat gör vi ju inte - tittar på olika saker och provar nya drinkar?

— Nej, vi gör väl inte det. Flickan såg bort mot bergen.

— Bergen är så vackra, sa hon. Egentligen ser de inte alls ut som vita elefanter. Jag tänkte bara på färgen på huden genom träden.

— Ska vi dricka nånting mer?

- Det kan vi göra.
- Den varma vinden blåste upp bambuförhänget mot bordet.
- Ölet är svalt och gott, sa mannen.
- Det är väldigt gott, sa flickan.
- Det är faktiskt en kolossalt enkel operation, Jig, sa mannen. Egentligen är det inte alls nån operation. Flickan såg ner på marken som borden stod på.
- Jag vet att du inte tycker det är farligt, Jig. Det är faktiskt ingenting att tala om. Det är bara att släppa in luften. Flickan sa ingenting.
- Jag ska följa med dig och stanna hos dig hela tiden. De bara släpper in luften och så går det hela sin naturliga gång.
- Ja, och vad ska vi göra sen då?
- Sedan blir det bra igen. Sen blir det precis likadant som förut.
- Hur kan du tro det?
- Det är bara den saken vi är oroliga över. Det är enda orsaken till att vi har känt oss olyckliga. Flickan tittade på bambuförhänget, sträckte ut handen och grep tag om två av stavsnörena.
- Tror du alltså att allting blir bra sedan och vi blir lyckliga?
- Jag vet det. Du ska inte alls vara rädd. Jag känner en massa människor som har varit med om det.
- Jag också, sa flickan. Och efteråt blev de allesammans så lyckliga.
- Jaa, sa mannen, om du inte vill så behöver du ju inte. Jag vill inte alls att du ska göra det om du inte själv vill. Men jag vet hur absolut enkelt det är.
- Och du vill att jag ska göra det?
- Jag tror det är klokast. Men jag vill inte att du ska göra det om du inte själv är säker på att du vill.
- Och om jag gör det, så blir du glad och belåten och allting blir likadant som förut och du ska älska mig?
- Jag älskar dig nu. Du vet att jag älskar dig.
- Jag vet. Men om jag gör det, ska du tycka då att det är trevligt igen om jag säger att nånting är som vita elefanter, och tycka om att jag säger det?
- Ja, då ska jag tycka att det är fint. Det gör jag nu också men jag kan helt enkelt inte tänka på det. Du vet hurdan jag är när jag oroar mig för någonting.
- Om jag gör det, ska du aldrig mer vara orolig då?
- Jag ska inte vara orolig för den saken för den är så absolut enkel.
- Då ska jag göra det. För jag bryr mig inte om mig själv.
- Vad menar du?
- Jag bryr mig inte om mig själv.
- Men jag bryr mig om dig.
- Visst. Men jag bryr mig inte om mig själv. Och jag ska göra det och sen blir allting bra.
- Jag vill inte att du ska göra det om du känner det så.
- Flickan steg upp och gick bort till ändan av perrongen. Där borta, på andra sidan dalen, låg sädesfält vid Ebros strand, och där växte träd. Långt bort, bortom floden, låg berg. En molnskugga gick över sädesfälten och hon såg floden mellan träden.
- Och vi kunde ha allt det här, sa hon. Och vi kunde ha allting och för var dag gör vi det omöjligare.
- Vad sa du?
- Jag sa att vi kunde ha allting.
- Det kan vi. Vi kan få allting vi vill.
- Nej, vi kan inte det.
- Vi kan få hela världen.
- Nej, vi kan inte det.
- Vi kan resa vart vi vill.
- Nej, vi kan inte det. Den är inte vår längre.
- Den är vår.

- Nej, den är inte det. Och när man en gång har blivit av med den, får man den aldrig tillbaka.
 - Men vi har inte blivit av med den.
 - Vänta får du väl se.
 - Kom och sätt dig i skuggan igen, sa han. Du får inte känna det så.
 - Jag känner varken si eller så, sa flickan. Jag bara vet.
 - Jag vill inte att du ska göra något som du själv inte vill ...
 - Och inte göra något som kan vara farligt, sa hon. Jag vet det. Kan vi inte få ett glas öl till?
 - Jo då. Men du måste försöka inse ...
 - Jag inser, sa flickan. Skulle vi inte möjligen kunna vara tysta?
- De satte sig vid bordet och flickan såg bort mot bergen och mannen såg på henne och på bordet.
- Du måste försöka inse, sa han, att jag inte vill att du ska göra det om du inte själv vill. Jag är fullt villig att ta konsekvenserna om du skulle känna att det hade något värde för dig.
 - Har det inget värde för dig? Vi klarade oss nog.
 - Visst har det det. Men det är bara dig jag vill ha. Jag vill inte ha någon annan. Och jag vet hur absolut enkelt det är.
 - Ja, jag vet att det är absolut enkelt.
 - Det är enkelt för dig att svara så där, men jag vet det.
 - Vill du göra mig till viljes med en sak nu?
 - Ja, vad du än önskar gör jag för dig.
 - Då ska jag be dig om en sak. Snälla du snälla snälla rara snälla snälla du tig.
- Han sa ingenting utan tittade på väskorna som stod vid stationsväggen. På dem fanns lappar från alla hotell där de legat över natten.
- Men jag vill inte att du ska göra det, sa han, mig gör det alldeles detsamma.
 - Jag skriker, sa flickan.
- Servitrisen kom ut genom förhänget med två ölglas och ställde dem på de fuktiga plattorna.
- Tåget kommer om fem minuter, sa hon.
 - Vad sa hon? frågade flickan.
 - Att tåget kommer om fem minuter.
- Flickan log ett strålande leende mot servitrisen, till tack.
- Det är bäst att jag ställer väskorna på andra sidan om stationshuset, sa mannen. Hon log emot honom.
 - Gör det. Kom tillbaka sen så dricker vi ur ölet.
- Han tog de båda tunga väskorna och bar dem runt stationshuset till det andra spåret. Han tittade bortöver men kunde inte se till något tåg. Tillbaka gick han genom baren där människor satt med sina glas och väntade på tåget. Han drack anis vid bardisken och tittade på folk. Allesammans väntade på tåget på ett resonligt och förnuftigt sätt. Han gick ut genom bambuförhänget. Hon satt vid bordet och log mot honom.
- Känns det bättre för dig nu? frågade han.
 - Jag har det bra, sa hon. Mig fattas det ingenting. Jag har det så bra.

Ur *Män utan kvinnor*, 1927, Till svenska av Thorsten Jonsson